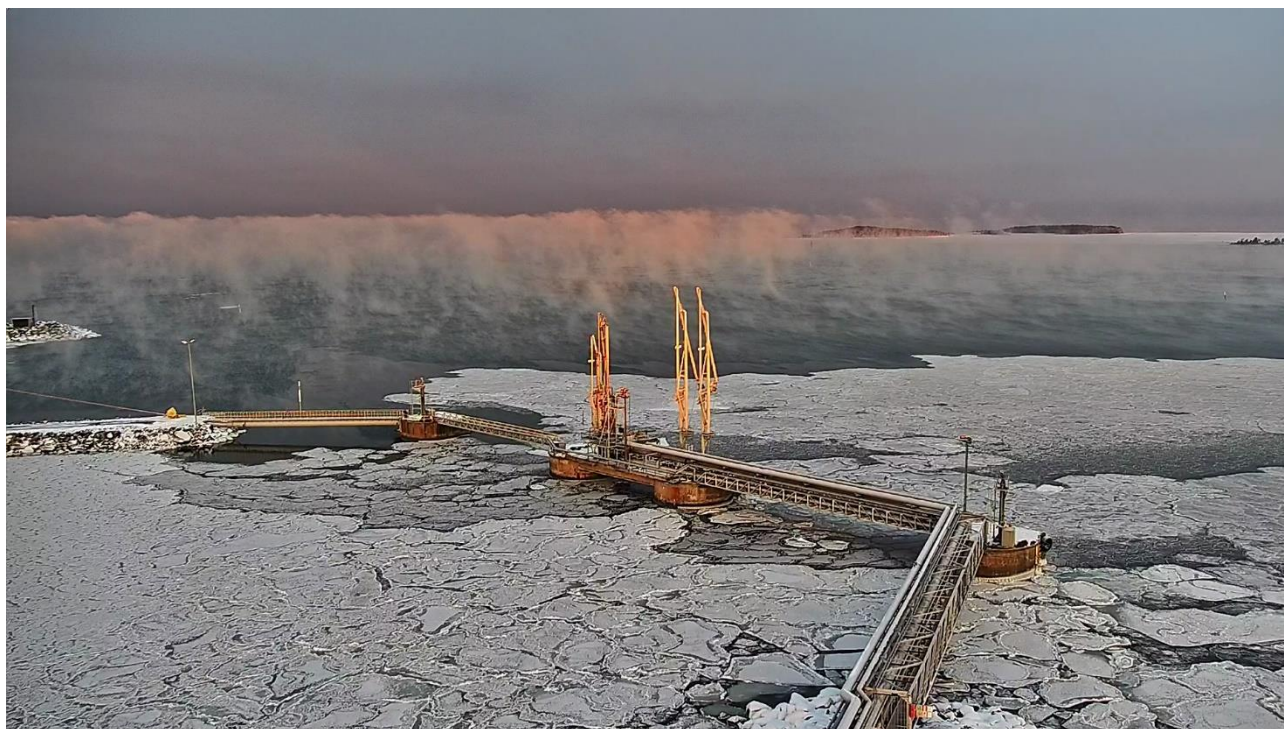

Jätehuoltosuunnitelma Porin Satama Oy

1.1.2022

Tahkoluoto tammikuussa 2021

Päivittänyt: Kai Heinonen

29.12.2021

Sisällys

1. Johdanto	3
2. Lainsäädäntö	3
2.1 Jätehuollon säädökset yleisellä tasolla	3
2.2 Alusten ja sataman jätehuollon säädökset.....	3
2.3 Kansainvälinen ruokajäte	3
3. Porin Sataman eri satamanosat, yleiskuvaus	4
4. Jätehuoltosuunnitelma	4
4.1 Yleistä.....	4
4.2 Alusjätteet.....	4
4.3 Jätejakeet, joille Porin Satamassa ei ole omaa vastaanottojärjestelmää	5
4.4 Porin Satama Oy:n oman toiminnan jätteet	6
4.5 Maksujärjestelmä	6
4.6 Yhteystiedot.....	6
4.7 Jätehuollon kehittäminen.....	7
4.8 Kuvaus jätteen toimittamismenettelystä.....	7
4.9 Raportointi ja määrät viime vuosilta	9

1. Johdanto

Sataman pitäjän velvollisuuksiin kuuluu Merenkulun ympäristönsuojelulain (1672/2009) mukaan laatia jätehuoltosuunnitelma, joka on hyväksymisen jälkeen tarkistettava, jos satamaan jätettävien jätteiden laatu, määrä tai jätehuolto muuttuu merkittävästi. Sataman on ympäristölupaehdon mukaisesti myös ilmoitettava kolmen vuoden välein, jos jätehuoltosuunnitelmassa ei ole muutoksia. Tällä jätehuoltosuunnitelmalla kuvataan Porin Satamassa käyvien alusten jätteiden vastaanoton sekä Porin Satama Oy:n omasta toiminnasta aiheutuvan jätteiden vastaanotto ja jätteiden käsittelyn järjestelyt. Tämä jätehuoltosuunnitelma on laadittu ottaen huomioon satamassa käyvien alusten tyyppi.

Satamassa toimivat yritykset vastaavat omasta jätehuollostaan pääsääntöisesti itse Porin seudun jätelautakunnan laatiman jätehuoltosuunnitelman mukaisesti.

2. Lainsäädäntö

Lainsäädännön ensisijaisena periaatteena on syntyvän jätteen määrän ja haitallisuuden vähentäminen. Jos jätettä kuitenkin syntyy, jäte on ensisijaisesti valmisteltava uudelleenkäyttöä varten tai toissijaisesti kierrätettävä. Jos kierrätys ei ole mahdollista, jäte on hyödynnettävä muulla tavoin, mukaan lukien hyödyntäminen energiana. Jos hyödyntäminen ei ole mahdollista, jäte on loppukäsitteltävä.

Alusjätehuollon periaatteena on jätteen toimitus maihin jatkokäsittelyä varten. Aluksella on velvollisuus ilmoittaa ennen satamaan saapumistaan alusjätteiden ja lastijätteiden jättämisestä, ja nämä jätteet on jätettävä ennen satamasta lähtemistä. Alusjätteistä tulee periä maksu riippumatta siitä jättääkö alus jätteitä satamaan vai ei. Liikenne- ja viestintävirasto Traficom voi kuitenkin myöntää jätteiden jättöpakosta poikkeusluvan, mikäli alus on säännöllisessä liikenteessä ja sillä on sopimus pätevän jätehuoltoyrityksen tai sataman kanssa.

Satamien jätehuollon järjestämistä ohjaavat seuraavat lait ja asetukset:

2.1 Jätehuollon säädökset yleisellä tasolla

- Jätelaki (646/2011)
- Valtioneuvoston asetus jätteistä (179/2012)
- Ympäristönsuojelulaki (527/2014)
- Ympäristönsuojeluasetus (713/2014)
- Porin seudun jätehuoltomääräykset (1.1.2019)

2.2 Alusten ja sataman jätehuollon säädökset

- Merenkulun ympäristönsuojelulaki (1672/2009)
- Laki merenkulun ympäristönsuojelulain muuttamisesta (669/2021)
- Valtioneuvoston asetus merenkulun ympäristönsuojelusta (76/2010)

2.3 Kansainvälinen ruokajäte

- Sivutuoteasetus 1069/2009
- Täytäntöönpanoasetus 142/2011
- Kansallinen sivutuotelaki 517/2015

3. Porin Sataman eri satamanosat, yleiskuvaus

Porin Satama sijaitsee Selkämeren rannalla Kokemäenjoen suulla noin 20 kilometriä Porista länteen. Satama koostuu kolmesta sataman osasta: Mäntyluodon satama, Tahkoluodossa syväsatama sekä Kemikaalisatama noin 6 kilometrin etäisyydellä Mäntyluodosta.

4. Jätehuoltosuunnitelma

4.1 Yleistä

Porin Satama on yleissatama, jossa on kolme satamanosaa, Mäntyluoto, Tahkoluodon syväsatama sekä Kemikaalisatama. Mäntyluodossa liikenne jakaantuu kiinteään irtolastiin, kappaletavaraan sekä kontteihin, pienissä määrissä myös nestemäistä irtotavaraa. Tahkoluodon syväsatamassa käy pääsääntöisesti irtolastialuksia. Kemikaalisatama toimii nestemäisten irtolastien lastaus- ja purkupaikkana.

2020 alustyyppejä Porin Satamassa kävi seuraavasti: yleislastialuksia 38%, tankkialuksia 16%, kuivairtolastialuksia 23%, kemikaalitankkereita 17%, LNG tankkereita 5% sekä muita alustyyppejä yhteensä 1% liikenteestä. Yhteensä Porin Satamassa kävi 476 alusta. Jätehuoltosuunnitelma koskee näistä aluksista suurinta osaa

Satama on avoinna liikenteelle 24/7/365. Satamatoimintaa harjoitetaan pääsääntöisesti aamu- ja iltavuorossa: arkisin 07:00- 24:00 sekä lauantaina 07:00 – 15:30. Muina aikoina satamatoimintaa tehdään, jos aluksen lastaus tai purkaus on jatkuvatoimista, kuten esimerkiksi öljyaluksen lastinpurkaustoiminta, joka aloitetaan yleensä heti kun alus saapuu. Lastaus- ja purkaustoiminnassa syntyvä jäte kerätään toimijan omiin jätepisteisiin.

Jätehuoltoon liittyvät kehitysehdotukset, reklamaatiot, turvallisuushavainnot sekä muut ilmoitukset käsitellään ISO14001- standardin mukaisesti Sataman toiminnanohjausjärjestelmässä.

Jätteen vastaanottoon liittyvissä ongelmissa yhteys satamavalvontaan 044-7012623.

4.2 Alusjätteet

Voimassaolevien säännösten mukaan Suomen alueella olevaan satamaan saapuvan aluksen on ennen lähtöään jätettävä satamassa oleviin jätteiden vastaanottolaitteisiin kaikki aluksesta peräisin olevat jätteet ja lastijätteet, joita ei MARPOL-yleissopimuksen ja vuoden 1992 Helsingin sopimuksen mukaan saa päästää Itämeren alueella mereen.

Satama-alueella on laitureiden lähetyvillä 3m³ sekajäteastioita oheisten karttojen mukaisesti. Vaarallisten aineiden ja paperin/pahvinkeräysastiat (240L tai 600L) ovat näitä varten hankituissa merikonteissa, jotka ovat merkattuja, sijainnit löytyvät kartasta. Astiat ovat merkitty Porin Seudun jätelautakunnan jätehuoltosuunnitelman määrittelemän värikoodiston mukaisesti. Jättepisteiden astioita lisätään tarvittaessa, jos jätemäärä jossakin pisteessä kasvaa yli kapasiteetin.

Aluksen on ilmoitettava vähintään 24h ennen satamaan tuloa laiva-asiamiehelleen jätehuoltotarpeestaan. Asiamies tekee/välittää jäteilmoituksen Liikenneviraston ja Tullin ylläpitämään Portnet-järjestelmään sekä ilmoittaa Porin Satamalle, jos aluksella on normaalista poikkeavia tarpeita. Tällaisia voi olla esim. huomattava määrä raskaita akkuja tai puolittaisia maalipurkkeja. Jos alus jättää öljyisiä jätteitä, tilaa asiamies noudon Sataman ilmoittamasta yhteystiedosta. Sataman öljyiset jätteet noutaa Sataman sopimuskumppani, joka hoitaa jätteen asianmukaisesti käsiteltäväksi.

Turvallisen siirron takaamiseksi pitää öljyisen jätteen käsittelyssä noudattaa vähintään seuraavia toimenpiteitä:

- Jos kuljetusauto pitää ajaa niin, että se menee aluksen työskentelyalueelle ja alus tekee samalla lastaus- tai purkaustyötä, pitää kuljettajan ottaa yhteys työstä vastaavaan työnjohtajaan sekä laivan henkilökuntaan ennen letkujen ja auton sijoittamista laituri-alueelle (yhteisen työpaikan turvallisuus). Tehokas kommunikointi ehkäisee vaaratilanteen syntymistä. Hätätilanteen toimenpiteistä pitää sopia.
- Letkujen tulee olla hyväkuntoiset sekä riittävän pituiset.
- Lähin sadevesikaivo tulee peittää asianmukaisella kaivonpeitteellä.
- Auton kuljettajan pitää pumppauksen aikana pysytellä auton lähetyvillä sekä tarkkailla liittimien pitävyyttä.
- Autossa pitää olla mukana imeytysainetta mahdollisen vuototilanteen käsittelyä varten.
- Vuototilanteessa pitää pumppaus keskeyttää välittömästi. Jos öljyä on valunut maahan tai mereen, pitää siitä ilmoittaa Hätäkeskukseen puh. 112 sekä satamavalvojalle +358(0)44-701 2623.

Alus jättää satamakäyntinsä aikana aiemmin ilmoittamansa jätteen Sataman jätepiesteeseen kontissa olevan lajitteluohjeen mukaisesti. Lääkejätteen alus voi antaa aluksen asiamiehelle tai satamavalvojalle, jotka toimittavat lääkejätteen keräyspiesteeseen Mäntyluotoon Oy Hacklin Ltd./ Varustamopalveluiden toimistossa olevaan Porin Sataman lääkejäteastiaan. Tämä tyhjennetään määräajoin Sataman jätehuoltoyrityksen toimesta.

Käymälävesijätettä ei saa päästää veteen. Käymälävesijätteen jättämisestä on ilmoitettava Satamalle 24 tuntia ennen aiottua jättämistä. Jätteen noutaa Sataman sopimussuhteessa oleva jätehuoltoyritys. Jos aluksen miehistöllä on ongelmia lajittelun suhteen tai huomataan puute tai parannusehdotus, voi miehistö ottaa yhteyttä joko suoraan, tai asiamiehensä kautta Porin Satama Oy:n satamavalvojiin, jotka opastavat tai auttavat muuten asian ratkaisemiseksi tai eteenpäin viemiseksi.

Porin Satama Oy:n sopimussuhteessa oleva jätehuoltoyritys kirjaa noutamansa jätemäärät ja laadut vuosiraporttiin, jonka se toimittaa Porin Satama Oy:lle. Porin Satama Oy ilmoittaa jätemäärät ja laadut lupaviranomaiselle sähköisen järjestelmän kautta aina seuraavan vuoden helmikuun loppuun mennessä.

Säädösten ensisijaisen periaatteen mukaan on pyrittävä syntyvän jätteen ja haitallisuuden vähentämiseen. Jos jätettä kuitenkin syntyy, on jäte ensisijaisesti pyrittävä uudelleenkäyttämään tai toissijaisesti kierrätettävä. Alusjätteessä ensisijaisena tapana toimii jätteen toimitus maihin jatkokäsittelyä varten. Porin Satama ei itse hyödynnä tai esikäsittele jätteitä.

Satama ei toimita aluksille tositetta satamaan jätetyistä jätteistä, koska siihen ei ole toimivaa kustannustehokasta menetelmää ja tositteen sisältöä ei ole määritelty riittävän hyvin.

4.3 Jätejakeet, joille Porin Satamassa ei ole omaa vastaanottojärjestelmää

Seuraavan listan jakeille joko Porin Satama tai aluksen asiamies tilaa aluksen pyynnöstä noudon ja käsittelyn kyseisten jätteiden vastaanottopalveluja tarjoavalta yritykseltä. Koska jokainen tapaus on erilainen, ei Porin Satama anna näille kiinteää hintaa. Kustannukset, joita palvelusta syntyy, laskutetaan alukselta. Porin Satamalle aiheutuneet kustannukset lisätään palvelukustannuksiin voimassaolevan taksan mukaisesti. Näitä ovat esim. henkilöstön kulut. Tiedot näiden jakeiden sisällöstä pitää toimittaa Porin Satamalle noudon tilauksen yhteydessä.

Näitä jakeita ovat:

- Painolastivedet
- Tankkien ja lastiruumien pesuvedet

- Pakokaasujen puhdistusjätteet
- IMDG, ADR sekä RID- luokkiin kuuluvista lasteista syntyneet jätteet
- Lastijäämät

4.4 Porin Satama Oy:n oman toiminnan jätteet

Porin Sataman omaa toimintaa on satamanosturitoiminta ja –kunnossapito, alusten kiinnitys- ja irroitustyöt, juomaveden myynti ja toimitus aluksille, tilapäissähkön myynti ja toimitus aluksille sekä alueen toimijoille, aluekunnossapito, sähkökunnossapito sekä hallinnon toiminta.

Näistä toiminnoista syntyy erilaisia jakeita:

Käytetty öljy, kiinteät öljyiset jätteet, (trasselit, astiat, suodattimet, ym.), käytetty hydraulikkaöljy, erilaiset metalliosat, hiekanerotinkaivojen tyhjennysjäte, öljynerotuskaivojen tyhjennysjäte, loisteputket, energiansäästölamput, akut, paristot, kiinteä käytetty vaseliini, maali- ja liuotinjäte, puujäte, paperi- ja pahvijakeet, tietosuojapaperijäte, erilaiset SER-jakeet, käytetty hiekotushiekka sekä käytöstä poistetut ratapöllit.

Omasta toiminnasta syntyvät jätteet lajitellaan Sataman laatiman lajitteluohjeen mukaisesti. Satamalla on omalle toiminnalle jätepiestit Mäntyluodossa ja Tahkoluodossa kunnossapitotilojen yhteydessä sekä hallinnolla porttirakennuksen yhteydessä. Mäntyluodossa sijaitsevan Nosturitoimiston jätehuolto tukeutuu asunto-osakeyhtiön jätehuoltoon sekajätteen ja paperi- ja kartonkijätteen osalta.

Tietosuojajätteet toimitetaan hallinnon tiloissa olevaan tietosuojapaperijäteastiaan, joka tyhjenetään tarvittaessa sopimuskumppanin toimesta Saferec-kierrätyspalvelun ohjeiden mukaisesti. Metallijätteet kerätään omiin lavoihin ja toimitetaan Kuusakoski Oy:n ja Stena Recycling Oy:n käsiteltäviksi. Erotinkaivojen tyhjennykset tilataan sopimussuhteessa olevalta jätehuoltoyritykseltä ja toimitetaan Mäntyluodon osalta Fortum Waste Solutions Oy:lle jatkokäsiteltäväksi. Tahkoluodossa hulevesijärjestelmän erotinkaivojen tyhjennyksestä tuleva aines joko palautetaan asiakkaan käyttöön tai toimitetaan Fortum Waste Solutions Oy:lle jatkokäsittelyyn. Käytetty hiekotushiekka puhdistetaan roskista ja käytetään sataman sisällä maantäyttöön. Käytöstä poistetut ratapöllit toimitetaan kootusti asianmukaisesti hävitettäväksi.

4.5 Maksujärjestelmä

Merenkulun ympäristönsuojelulain mukaan aluksista peräisin olevien öljypitoisten jätteiden, kiinteiden jätteiden ja käymäläjätevesien vastaanottamisesta peritään maksu jokaiselta aluskäynniltä riippumatta siitä, jättääkö alus satamaan jätettä vai ei (ns. ei erityismaksua -järjestelmä).

Porin Satama Oy:n taksa perustuu aluksen nettotilavuuteen. "Ei erityismaksua" sisältää normaalin aluksen liikkumisesta satamasta toiseen aiheutuvan jätemäärän. Normaali määrä tarkoittaa esim. tankkiautoa ilman perävaunua.

Poikkeuksen maksujärjestelmään luovat ne alukset, jotka ovat solmineet erillisen sopimuksen jätteidensä vastaanottamisesta ja ilmoittamisesta. Nämä alukset jättävät jätteensä sopimuksessa mainittuun satamaan, eivätkä maksa Porin Satamassa alusjätemaksua. Tällaisen sopimuksen poikkeuslupia myöntää ja hallinnoi Suomessa Liikenteen turvallisuusvirasto Trafi. Poikkeusluvasta on ilmoitettava erikseen Porin Satamalle.

Sataman julkiset hinnastot löytyvät verkkosivuilta www.portofpori.fi

4.6 Yhteystiedot

Satamanpitäjä:

Porin Satama Oy

Merisatamantie 4, 28880 Pori

Sähköposti: [info\(a\)portofpori.fi](mailto:info(a)portofpori.fi)

LY-tunnus: FI26473535

Jätehuollon vastuhenkilöt:

Alus- ja satamapalveluosaston päällikkö Pekka Friman

Puhelin: +358(0)44 701 2633 sähköposti: pekka.friman(a)portofpori.fi

Kehityspäällikkö, Ympäristöasiat, Kai Heinonen

Puhelin: +358(0)44 701 2616 sähköposti: kai.heinonen(a)portofpori.fi

Satamavalvonta (24h)

Puhelin: +358(0)44 701 2623 sähköposti: valvojat.satama(a)portofpori.fi

Öljyisten jätteiden noutotilaukset:

Sähköposti: sludge(a)veikkolehti.fi

Käymäläjätteiden nouto, ilmoitus 24 tuntia ennen

Ilmoitus satamavalvontaan, yhteystiedot yllä

4.7 Jätehuollon kehittäminen

Jos aluksen henkilökunta huomaa jätteitä jättäessään puutteita tai kehitettävää Porin Sataman vastaanottolaitteistossa, voivat he ottaa yhteyttä kontissa olevien yhteystietojen mukaisesti Porin Sataman satamavalvojiiin. Vaihtoehtoisesti voi asian ilmoittaa aluksen asiamiehelle, joka voi välittää tiedon alukselta Satamalle, jos niin halutaan.

Sataman urakoitsijana toimiva jätehuoltoyritys on velvollinen ilmoittamaan Satamalle puutteista, vaaratilanteista tai kehitysehdotuksista tällaisen havaitessaan.

Satama seuraa jätteiden määriä vastaanotopisteissä ja vastaa siitä, että vastaanottokapasiteetti on riittävä.

Jätehuoltosuunnitelman oleellisesti muuttuessa tai kustannusvaikutuksissa, satama asettaa suunnitelman muutokset kuultaviksi niille sidosryhmille tai sidosryhmien edustajille, joita asia koskee.

4.8 Kuvaus jätteen toimittamismenettelystä

Porin Sataman sopimussuhteessa oleva jätehuoltoyritys toimittaa Satamasta noudettavat jakeet seuraavasti:

JÄTELAJI	KÄSITTELY/huom.	VASTAANOTTAJA	LOPPUTUOTE
PAPERI/PAHVI	lajittelu	CORENSO Oy, Pori Suomen keräystuote, Selluvillateollisuus ym. Uusiokäyttäjä	hylsykartonki uusiopaperi lämmöneriste uusiokäyttö
ENERGIAJÄTE/PUUJÄTE	murskaus, laaduntark. Aittaluodon lajitteluasemalla	Voimalaitokset Adven Oy, Kauttuan voimalaitos Porin Prosessivoima Kuusakoski Oy, Mäntyluoto	lämpö, sähkö uusioraaka-aine Lasituotteiden valmistus
METALLI	mädätys	Rinki Oy, Tuottajavastuu Envor Group, Forssa	biokaasu multaa viherraketamiseen
PAKKAUSLASI			
BIOJÄTE			
BIO 2 ELÄINPERÄINEN	mädätys	Envor Group, Forssa	biokaasu multaa viherraketamiseen
kerätään pakkauksineen			
SEKAJÄTE	poltto	Ekokem Oy, Riihimäki	lämpö, sähkö
KANSAINVÄLINEN BIOJÄTE	poltto	Ekokem Oy, Riihimäki	lämpö, sähkö
RASVAKAIVOLIETE		Gasum Biotehdas Honkajoki	biokaasu

VAARALLISET JÄTTEET		Ekokem Oy, Riihimäki	Lämpö, kierrätysmateriaalit
PARISTOT		Tuottajavastuu	raaka-aineet metalli ym,
SADEVESIKAIVOHIEKAT		Ekokem Oy, Mäntyluoto	
ÖLJYNEROTUSKAIVOJÄTE		Ekokem Oy, Mäntyluoto	

4.9 Raportointi ja määrät viime vuosilta

Porin Satama Oy:n kanssa sopimussuhteessa olevat jätehuoltoyritykset raportoivat vastaanottamansa jätemäärät jätelajeittain Porin Satamalle. Porin Satama Oy raportoi nämä viranomaisten käyttämän sähköisen palvelun kautta.

Porin sataman jätelajit vuonna 2020:

Jätelaji	Määrä/tn
Teollisuusjäte	75,26
Umpikaivoliete	56,00
Sekalainen keräyspaperi irto	46,67
Sakokaivoliete	32,90
Sekalasi	19,97
Kansainvälinen ruokajäte, sivutuote (1. lk)	8,78
Öljyinen jäte kiinteä / pasta	7,90
Maalijäte kiinteä	7,16
Puhdas metalli	6,99
Käytetty voiteluöljy vesipitoisuus alle 10 % neste	4,62
Polttokelpoinen jäte	2,89
Öljyvesiseos jäte neste	2,74
Liutinjäte halogenoimaton neste	2,16
Loisteputket	0,38
Muu SE-romu	0,24
Tietosuojamateriaali	0,22
Jarru- ja jäähdytinnestejäte	0,18
Lyijyakkujäte	0,06
Raskasmetalliparistojäte	0,01
Laivaöljyt	776

